

Spis treści

Antoni Maziarz

Wstęp 9

**Wystąpienie Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Opolskiego
prof. dr. hab. Stanisława S. Niciei otwierające konferencję
„Powstanie styczniowe: motywy — walka — dziedzictwo”** 13

MOTYWACJE

Edward Czapiewski

**Kto wywołał powstanie? Aleksander Wielopolski, Andrzej Zamoyski,
Józef Ignacy Kraszewski wobec wybuchu powstania styczniowego** 17

Who was responsible for the January Rebellion? Aleksander Wielopolski —
Andrzej Zamoyski — Józef Ignacy Kraszewski toward the January Uprising 32

Kamila Świdzińska

**Warszawskie manifestacje patriotyczno-religijne i demonstracje polityczne
1860–1861 w wybranych relacjach pamiętnikarskich** 33

Warsaw patriotic, political and religious demonstrations between 1860 and 1861 in the relations
of XIXth diaries 40

Antoni Maziarz

Kościół poznański wobec powstania styczniowego 41

Poznan Church Officials' Attitude Towards the Issue of January Uprising 55

WALKA

Teresa Kulak

**W służbie obywatelskiej „tajemnego państwa” 1863–1864.
Działalność kobiet z Królestwa Polskiego podczas powstania styczniowego** 59

In a civil service of ‘a secret state’ 1863–1864. The activity of women of the Kingdom of Poland
during the January Rising 71

Emil Noiński

Partyzantka gen. Antoniego Jeziorańskiego w powstaniu styczniowym 73

Ciuerilla General Anthony Jeziorański in the January Uprising 85

Mariusz Patelski

Rozwadowscy w powstaniu styczniowym 1863 r. Na marginesie wyprawy Jana Żalplachty-Zapałowicza na Tyszowce (13–20 V 1863 r.) 87

Rozwadowski Family in January 1863 Uprising. Side notes to the story of Jan Żalplachta-Zapałowicz's Tyszowka campaign (13–20 May 1863) 103

Aleksandra Ziober, Łukasz Kusiakiewicz

Bitwa pod Radziwiłłowem w opinii pułkownika Jana Strusia-Stelli-Sawickiego. Przyczynek do dziejów militarnych powstania styczniowego 105

Battle of the Radziwiłłów in the opinion of Colonel John "Ostrich" Stella-Sawicki. Contribution to the military history of the January Uprising. 112

Kamil Kartasiński

Żuawi śmierci w świetle wybranych pamiętników powstańczych 113

The Zouaves of Death as portrayed in the memoirs from the January Uprising 120

Marek Dutkiewicz

Powstańcza służba zdrowia i marynarka wojenna. Projekty mundurów dla personelu medycznego 121

Medical Service and its Uniforms in the January Uprising. Plans and Reality 137

DZIEDZICTWO

o. Roland Prejs OFMCap

Zakonnicy franciszkańscy po powstaniu styczniowym. Dzieje i postawy 141

Franciscan Friars after the January Insurrection. History — Attitudes 150

Eugeniusz Niebelski

Poszukiwani na Krugobajkalskiej drodze 151

Wanted on the road at Lake Baikal. Personal registers of Polish insurgents in 1866 in the archives GAIO in Irkutsk. 164

Marcin Wasilewski

Powstańcy styczniowi w II Rzeczypospolitej 165

Veterans of January Uprising in The Second Polish Republic 171

Marcin Wietrzniok

Konstruowanie obrazów Romualda Traugutta i Aleksandra Wielopolskiego w narracjach podręczników szkolnych do nauczania historii okresu II Rzeczypospolitej 173

Romuald Traugutt's and Aleksander Wielopolski's historical pictures constructing in narratives of school-books to be used in teaching history of The Second Polish Republic 184

Michał Chmiel

Setna rocznica wybuchu powstania styczniowego w opinii oficjalnych organów prasowych PRL 185

100th Anniversary of the January Uprising in the eye of the official government press 190

Dan Gawrecki

Powstanie styczniowe w historiografii czeskiej 191

January Uprising in Czech Historiography 197

Marek Białokur

**Wokół sporu o ocenę dziewiętnastowiecznych polskich insurekcji.
Powstanie styczniowe w ramach przedmiotu „Historia i Społeczeństwo.
Dziedzictwo epok” jako wyzwanie współczesnej edukacji historycznej
w szkołach ponadgimnazjalnych** 199

About the dispute on the assessment of nineteenth-century Polish insurrections. The January Uprising in the framework of the “History and Society — Heritage eras” as a challenge to modern historical education in secondary schools. 213

Indeks geograficzny 215

Indeks osobowy 219